

Tematika

Matematika A2a (BMETE90AX02)

Lineáris tér

A művelet fogalma. Nevezetes algebrai struktúrák: félcsoport, csoport, gyűrű, test. A lineáris tér fogalma és alaptulajdonságai. F test elemeiből képezett n -elemű sorozatok F^n vektortere. Vektorok lineáris kombinációi. Vektorok lineáris függetlenségének fogalma. A generátorrendszer fogalma. A kicserélési tétel. A bázis fogalma. Vektortér dimenziója. Altér, generált altér, vektorrendszer rangja (mint az általa kifeszített altér dimenziója (ekvivalens módon: a közöttük levő lineárisan függetlenek számának maximuma)). Vektorterek közötti lineáris leképezés fogalma. Vektorterek izomorfizmusa. F test feletti n -dimenziós vektortérnek az F^n vektortérre való izomorfizmusai (vektorok koordinátázása). Lineáris leképezés nulltere és képtere. A dimenziótétel.

Mátrixalgebra

Gyűrű feletti mátrix fogalma. Műveletek mátrixok között (összeadás, szorzás). A mátrixműveletek tulajdonságai. R gyűrű feletti $n \times n$ -típusú mátrixok $M_n(R)$ gyűrűje. Egységelemes R gyűrű feletti $M_n(R)$ mátrixgyűrű (egységmátrix, mátrix inverzének fogalma). F test feletti $m \times n$ -típusú mátrixok $M_{m \times n}(F)$ vektortere.

A determináns

Kommutatív gyűrű feletti négyzetes mátrix determinánsának fogalma (az első sor szerinti kifejtés). A determináns alaptulajdonságai: a kifejtési és a ferde kifejtési tétel, mátrix transzponáltjának determinánsa, egy-, illetve két sorra vonatkozó tulajdonságok, a determinánsok szorzástétele. Test feletti reguláris és szinguláris mátrix invertálhatóságának vizsgálata. Kommutatív gyűrű feletti mátrix aldeterminánsának fogalma. Test feletti mátrix rangja. A rang meghatározása aldeterminánsok segítségével. Elemi átalakítások. A rangszám-tétel. Test feletti mátrix sorlépcsős alakja.

Lineáris egyenletrendszerek

Test feletti lineáris egyenletrendszerek három alakja (általános alak, lineáris kombinációs alak, mátrixszorzatos alak). Test feletti lineáris egyenletrendszerek megoldhatóságának és egyértelmű megoldhatóságának mátrixrangos feltétele. Megoldási módszerek: a Gauss-módszer, a Cramer-szabály. Homogén lineáris egyenletrendszerek. Mátrix sajátértékei és sajátvektorai. Mátrixok hasonlósága. Hasonló mátrixok sajátértékei.

Lineáris leképezés

Műveletek lineáris leképezések között (lineáris leképezések összege, szorzata), lineáris leképezések skalárszorosa. Lineáris leképezések mátrixa, lineáris leképezések összegének, szorzatának, skalárszorosának mátrixa. Bázistranszformáció. Lineáris transzformációk sajátértékei, sajátvektorai. Mátrixok diagonalizálhatósága. Az R^n vektortér (skaláris szorzás, ortogonalitás, ortonormált bázis, lineáris transzformációk (n -dimenziós tenzorok), szimmetrikus, ferdén szimmetrikus tenzorok). A valós számok teste feletti lineáris egyenletrendszerek.

Számsorok, függvénysorok

Számsorok: alapfogalmak, konvergencia, divergencia, abszolút és feltételes konvergencia, konvergenciakritériumok, sorok átrendezése, Leibniz-sorok. Függvénysorozatok és függvénysorok: alapfogalmak, konvergenciataromány, határfüggvény, összegfüggvény. Hatványsorok: konvergencia-intervallum (Abel-tétel), konvergenciasugár. A Taylor-polinom, a Taylor formula, a Taylor-sor, elemi függvények Taylor-sora, sorfejtés technikája. Fourier-sorok: páros és páratlan függvények Fourier-sora, a sorfejtés technikája, nevezetes számsorok összegének kiszámítása.

Többváltozós függvények

Többváltozós függvények: többváltozós függvények megadása, szemléltetése, határértéke, folytonossága. Többváltozós függvények differenciálszámítása: deriváltvektor, gradiens és parciális deriváltak kapcsolata, geometriai szemléltetés, szintfelületek, lánc-szabály, középértéktétel, Young-tétel, differenciál, függvény lineáris közelítése. Iránymenti derivált: kiszámítása, a parciális deriváltakkal való kapcsolata. Többváltozós függvények szélsőértéke. Vektor-vektor függvény deriválhatósága, Jacobi-mátrix és -determináns. Többváltozós függvények integrálja: területi és térfogati integrál, ezek kiszámítása kétszeres és háromszoros integrállal, integráltranszformáció.